

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní vzdělávací program pro
předškolní vzdělávání

1	Identifikační údaje o škole.....
1.1	Název ŠVP.....
1.2	Údaje o škole.....
1.3	Zřizovatel.....
1.4	Platnost dokumentu.....
2	Obecná charakteristika školy.....
2.1	Velikost školy.....
2.2	Lokalita školy.....
2.3	Charakter a specifika budovy.....
3	Podmínky vzdělávání.....
3.1	Věcné podmínky.....
3.2	Životospráva.....
3.3	Psychosociální podmínky.....
3.4	Organizace chodu.....
3.5	Řízení mateřské školy.....
3.6	Personální a pedagogické zajištění.....
3.7	Spoluúčast rodičů.....
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let.....
4	Organizace vzdělávání.....
5	Charakteristika vzdělávacího programu.....
5.1	Zaměření školy.....
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu.....
5.3	Metody a formy vzdělávání.....
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných.....
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let.....
5.6	Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka.....
6	Vzdělávací obsah.....
6.1	Integrované bloky.....
6.1.1	Rostu s úsměvem, rostu s radostí.....
6.1.2	Pomůžu ti, proč by ne, radujme se společně!.....
6.1.3	Společnost je velká, počítá se každý kluk i holka!.....
6.1.4	Každá činnost v přírodě, odráží se v úrodě!.....
6.1.5	Louka bzučí, lesy šumí, příroda nás mluvit učí.....
6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu.....
6.3	Díčí projekty a programy.....
7	Systém evaluace.....

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: ROSTEME S RADOSTÍ

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Mateřská škola Damnice, příspěvková organizace

SÍDLO ŠKOLY: č.p. 158, Damnice, Jiřice u Miroslavi 67178

KONTAKTY:

Tel. číslo: 725 455 055

Email: skolkadamnice@seznam.cz

REDIZO: 691015333

IČO: 11763965

STATUTÁRNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Barbora Moučková, DiS.

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: Barbora Moučková, DiS.

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Obec Damnice

ADRESA ZŘIZOVATELE:

Damnice 158, Jiřice u Miroslavi 671 78

KONTAKTY:

Tel. číslo: 515 331 112

Email: ou.damnice@gmail.com

Datová schránka: nceb4tp

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: 3 roky

VERZE ŠVP: 1

ČÍSLO JEDNACÍ: 12/2021

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 15. 9. 2021

DATUM PROJEDNÁNÍ SE ZŘIZOVATELEM: 15. 9. 2021

.....
ředitel školy
Barbora Moučková, DiS.

.....
Razítko školy

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: 30

Počet tříd: 1

Počet pracovníků: 3

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty, apod.).

2.2 Lokalita školy

Lokalita školy:

Vesnická mateřská škola se nachází v centru obce a je obklopena krásnou přírodou. V obci se nachází dvě venkovní dětská hřiště a okolní pozemky nabízejí spoustu možností pro vycházky s dětmi. S dětmi se chodí na vycházky do blízkého okolí, kde je možné s dětmi pozorovat změny v naší obci a hovořit o nich. Děti se do budoucna zúčastní akcí pořádaných obcí a budou se podílet na kulturních vystoupeních. Představitelé obce často navštěvují naši mateřskou školu a zajímají se o naše problémy a pomáhají nám je řešit.

O životě naší školy také pravidelně informujeme místní občany na webových stránkách mateřské školy.

2.3 Charakter a specifika budovy

Charakter a specifika budovy/budov:

Budova je zcela nově vystavěná v letech 2020/2021. Budova je dvoupodlažní. V rámci budovy v prvním patře se nachází šatna pro děti, umývárny, WC, školní jídelna se školní výdejnou, zázemí pro učitelky a prostorná herna. V druhém patře je podkroví, které je do budoucna vizí pro tělovýchovné aktivity, veřejné akce a akce pro rodiče, aj. Na školu navazuje prostorná zahrada, která je v současné době ve výstavbě a proto bude s dětmi využívat dětská hřiště v rámci obce.

Dopravní dostupnost školy:

Přímo u mateřské školy se nachází parkovací místa pro rodiče a zaměstnance školy a v nedaleké blízkosti se nachází také autobusová zastávka pro spojení z okolních obcí.

Informace z historie školy:

Mateřská škola byla vystavěna v roce 2020/ 2021. Jedná se o jednotřídní školu s celkovou kapacitou 30 dětí. Škola je nadstandardně zařízena a vybavena. Využity byly moderní technologie jako je rekuperace se vzduchotechnikou, které slouží k pravidelné výměně vzduchu v celém objektu. K dispozici je také klimatizace v hlavních místnostech budovy. Škola je vytápěna pomocí tepelného podlahového topení.

Moderní technologie jsou využity i při vzdělávání dětí – k dispozici jsou notebooky, interaktivní tabule aj.

Nabízíme standardní péči o všechny děti i nadstandardní aktivity (kulturní a společenské akce pro rodiče a děti, výlety a další). Mateřskou školu navštěvují děti ve věku od tří do až sedmi let, nejdříve však od dvou let. Naší snahou je dosáhnout toho, aby děti při odchodu z mateřské školy, měly návyky zdravého životního stylu a uměly se orientovat v běžných životních situacích.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Prostory mateřské školy jsou dostatečně velké pro individuální i skupinové činnosti dětí, řízené i spontánní. Třída je dostatečně prosvětlená, vzdušná a to přispívá ke snazší orientaci všech dětí. Veškerý nábytek ve třídách mateřské školy je přizpůsoben. Pro osobní hygienu využívají děti umývárnu s dětskými toaletami a umyvadly. Každé dítě má svůj ručník, popřípadě využívá možnosti papírových utěrek. Při odpočinku má každé dítě svoji postýlku s matrací a peřinami. Třída je velmi dobře vybavena hračkami a dalšími pomůckami. Zařízení mateřské školy je účelné a vše slouží dětem dle věkových potřeb. Děti mají k dispozici rozmanité druhy hraček k různým typům her, ke hrám využívají improvizované kostýmy. Uložení hraček je v otevřených policích do výše očí. Součástí polic jsou i boxy, ve kterých se nachází hračky dle druhů. Hračky jsou pravidelně kontrolovány a v případě potřeby obměňovány. Děti se svými výtvary podílejí na výzdobě třídy i celé budovy. Výzdoba společných prostor je pravidelně obměňována a nejčastěji je tematicky zpracována, zapadá do kontextu ročního období. Za budovou mateřské školy se nachází prostorná zahrada, která je v současné době ve výstavbě. Navštěvujeme proto hřiště v rámci obce. Osvětlení a vytápění v celé škole vyhovuje hygienickým normám. Denně zajišťujeme větrání. Úklid je prováděn pečlivě podle stanoveného sanitačního plánu.

Ve školním roce 2021/2022 bychom rádi na školní zahradě vytvořili rozmanitou nabídku herních prvků, prolézaček a atraktivních prostor pro dětské hry.

V průběhu každého školního roku se budeme snažit rozšiřovat materiální vybavení knihami, hračkami a dalšími didaktickými pomůckami.

3.2 Životospráva

Celodenní stravu pro mateřskou školu zajišťuje školní kuchyně Základní a Mateřské školy Suchohrdly u Miroslavi. Jídelníček je sestavován v souladu se zásadami správné výživy tak, aby uspokojil nároky dětského organismu, který roste, vyvíjí se a zároveň, aby jídlo bylo chutné. Pro děti je plně zajištěný pitný režim po celý den, k dispozici mají nápoje – ovocné a bylinkové čaje, ovocné sirupy. V jídelničce jsou dostatečně zastoupeny mléčné výrobky, luštěniny, ryby, ovoce a zelenina a to tak, aby byl splněn měsíční spotřební koš a vyhodnoceny kritické body. Dbá se na snižování spotřeby živočišných tuků a cukru. Mezi jídly jsou dodržovány tříhodinové intervaly. Děti do jídla nejsou nuceny, ale naší snahou je, aby alespoň ochutnaly a naučily se zdravému stravování. Podrobné informace o stravování, včetně alergenů, jsou vyvěšeny na nástěnce v šatně. Děti mají zajištěn pravidelný denní rytmus a řád. Denní režim je přizpůsoben jejich věku a specifickým potřebám. Rodiče přivádějí děti do mateřské školy podle

svých potřeb a možností.

V denním režimu jsou rovnoměrně zastoupeny spontánní a řízené činnosti. Organizaci dne přizpůsobujeme aktuální situaci nebo potřebám dětí. Dvouhodinový pobyt venku je nedílnou součástí denního programu. Pobyt venku tak poskytuje dostatek příležitostí k různorodému spontánnímu pohybu. V letních měsících bychom rádi využívali k pobytu venku naši školní zahradu, kam bychom rádi přesouvali dopolední i odpolední činnosti. Děti mají možnost volného pohybu po celých prostorách mateřské školy.

Po obědě chodí všechny děti odpočívat. Převléknou se do pyžama, ulehnu na lehátko a vyslechnou reprodukovanou pohádku. Pokud dítě neusne, je možné dítěti nabídnout klidnou hru za předpokladu, že bude respektovat spící děti. Vstávání probíhá průběžně, spícím dětem je umožněn odpočinek až do samovolného probuzení. Snažíme se kolem sebe šířit atmosféru klidu, pohody a dobré nálady. Máme jasnou vizi v přístupu ke zdraví a zdravému životnímu stylu.

Pro zlepšení kvality vzduchu je ve škole nainstalována rekuperace, která zajišťuje pravidelnou výměnu vzduchu v celé budově školy.

3.3 Psychosociální podmínky

Naším cílem je, aby v mateřské škole byla všudypřítomná klidná a přátelská atmosféra. Děti aby přicházely do MŠ rády a těšily se na další den. Adaptační doba dítěte ve společnosti rodiče je tak dlouhá, jak dítě potřebuje. Zároveň však probíhá v souladu a s ohledem na ostatní děti. Pro snazší průběh adaptace byl vypracován adaptační program „*Rosteme s kamarády*“. Vytváříme podmínky pro rozvoj každého dítěte a diferencujeme nároky na dítě, nikoliv podle věku, ale podle mentálního a individuálního vývoje. Snažíme se o vytvoření příjemné atmosféry, ve které se děti mohou rozvíjet podle svých individuálních možností a potřeb. V mateřské škole přistupujeme ke všem dětem rovnocenně. Dbáme na příjemné a klidné prostředí pro děti, kde žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno. Ve třídě jsou děti vedeny k dodržování určeného řádu a pravidel soužití s ohledem na jejich volnost a svobodu. Pokyny sdělujeme přátelskou formou. Snažíme se o jasné a srozumitelné sdělení, které bude pro děti snadno pochopitelné. Děti jsou osločovány křestním jménem. V průběhu dne dodržujeme určité rituály – pozdrav, ranní kruh, společné stolování, čtená pohádka před spaním s uspávkou a oslava narozenin. Děti se podílejí na výběru činností a tvorbě pravidel soužití, kterými se také řídí. Pravidla jsou zpracována také graficky. Pro spontánní hru dětí připravujeme pestré a variabilní prostředí. Děti zvládají, samostatně věku, přiměřené sebeobslužné činnosti v oblékání i hygieně. Oblékání je vhodné k počasí a prováděným činnostem.

V samostatnosti jsou podporovány i při stolování. Děti svačí a obědvají v jídelně s možností individuálního tempa při konzumaci jídla. Jsou vedeny k tomu, aby si samy určily velikost porce a donesli si jídlo na své místo. Starší děti mohou použít příbor, mladší většinou lžící, ale není vyloučena možnost jedení pomocí příboru. Po jídle si po sobě děti také, dle svých možností, uklidí. Děti mají možnost obrátit se s důvěrou na všechny zaměstnance školy se svými přáními i obavami. Snažíme se porozumět motivům a příčinám chování dětí. Všímáme si emocionálních poruch

chování dětí, vznikajících konfliktů mezi dětmi a vedeme je k tomu, aby samy hledaly jejich řešení, v případě potřeby je na místě dopomoc pedagoga.

3.4 Organizace chodu

Režim dne je flexibilní a pružně se přizpůsobuje aktuálním potřebám probíhajících vzdělávacích aktivit. Pohybové aktivity jsou zařazeny do programu denně v podobě pohybových chviliek či zdravotního cvičení. Dětem jsou poskytovány různé pomůcky pro přípravu překážkových drah a pohybových soutěží. V rámci pohybové výchovy jsou využívány také cviky pro správné držení těla, balanční cviky a prvky jógy.

V průběhu celého dne je dětem k dispozici učitelka, která dbá na bezpečí dětí a zajišťuje jim prostředí podnětné ke vzdělávání a osobnostnímu rozvoji. V tomto prostředí nacházejí děti klidnou a přátelskou atmosféru, která dodává pocit bezpečí. Po příchodu dítěte do mateřské školy se s ním pozdravíme, poskytneme dostatek času pro adaptaci a následně si dítě vybírá činnost dle svých aktuálních potřeb. Pokud si dítě není schopno vybrat, namotivujeme jej a nabídneme aktivity k danému tematickému celku. V průběhu celého dne jsou dětem nabízeny různé prostředky a pomůcky pro spontánní činnosti, prokládané

také činnostmi řízenými, částečně řízenými a řízenými nepřímo. Děti si hračky pro spontánní hru volí a berou sami. Nedílnou součástí je i úklid hraček na své místo. Herní výtvořby si mohou vystavovat na určeném místě. Všechny aktivity jsou dětem nabízeny zajímavou a zábavnou formou, aby děti sami projevily zájem o tyto aktivity a rády se k nim vracely. Při výběru činností mají děti dostatek prostoru k vlastnímu vyjádření se

a podílejí se tak na tvorbě denního programu. Učitelky využívají různé formy vzdělávání. Nedílnou součástí jsou didaktické pomůcky, obrazové materiály a interaktivní pomůcky využívané nejen pro frontální činnosti, ale také při skupinových činnostech, kde má každé dítě prostor zapojit se do tematických činností dle svých individuálních potřeb. S dětmi se snažíme pracovat také pomocí skupinové kooperace a vést je tak ke spolupráci a přijetí role v týmu. V herních koutech je také dostatek prostoru pro děti s vyšší potřebou osobního soukromí. Děti mají k dispozici relaxační matraci, kde mohou nerušeně pozorovat aktivity ve třídě a odpočívat. Denní program je tvořen s ohledem na individuální potřeby

a možnosti dětí. Mladší děti přihlížejí hrám starších dětí a dle svých možností se hry účastní. Starší děti ochotně pomáhají mladším v různorodých činnostech. Prostředí, pomůcky a jiné materiály jsou připravovány v souladu s aktuálním tematickým celkem

a ze vhodných materiálů. Děti je mají k dispozici v průběhu celého dne po celou dobu trvání tematického celku a mohou se k nim kdykoliv vracet. Počet dětí ve třídě je vymezen kapacitou třídy.

Pro efektivnější organizaci vzdělávacího bloku bude vzdělávací nabídka průběžně rozšiřována o aktuální trendy v předškolním vzdělávání, včetně zapojení dětí do příprav a plánování aktivit pomocí myšlenkové mapy.

3.5 Řízení mateřské školy

Všichni zaměstnanci školy se chovají a pracují profesionálním způsobem. Znájí svá práva, povinnosti i úkoly. Pravidelně se vzdělávají a společně plánují a vyhodnocují výchovnou práci. Komunikují spolu nejen podle aktuální situace, ale pravidelně se setkávají k řešení důležitých aspektů práce na pedagogických a provozních radách. Pro komunikaci s rodiči je mateřská škola vybavena strategicky umístěnou nástěnkou v šatně a internetovými stránkami. Při vedení zaměstnanců vytváří ředitelka školy ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje zaměstnance do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Podporuje spoluúčast na rozhodování a dává možnost k realizaci vlastních nápadů. Ředitelka rozumně hodnotí práci podřízených a užívá jasná kritéria finančního ohodnocení. Ředitelka také přihlíží i k sebehodnocení zaměstnanců. Kontrolní činnost ředitelky zahrnuje všechny stránky chodu školy, z výsledků se snaží vyvozovat závěry pro další práci.

Spolupráce mateřské školy s rodiči funguje na základě partnerství. Učitelky pravidelně konzultují s rodiči a snaží se o vzájemnou spolupráci při výchově a vzdělávání dětí.

Tvorbu školního vzdělávacího programu zajišťuje ředitelka školy, na jeho kontrole i evaluaci se podílí celý pedagogický sbor, který při své práci z tohoto programu vychází a snaží se jej smysluplně využít pro celý chod mateřské školy, případně obměňovat a doplňovat na základě vlastních zkušeností, aby bylo dosaženo co nejvyšší možné optimalizace vzdělávacího programu. ŠVP je aktualizován dle vyhlášek a platným aktualizací MŠMT. Děti z mateřské školy budou odcházet do ZŠ v Jiřicích u Miroslavi nebo do Miroslavi. Budeme se snažit předškolním dětem v průběhu školního roku zajistit návštěvu těchto škol a to vždy po vzájemné dohodě s učitelkou první třídy a vedením školy. Podstatné je, aby přechod dětí do ZŠ byl bezproblémový.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Pedagogický sbor splňuje všechny kvalifikační předpoklady pro práci v mateřské škole. V případě, že učitelka nesplňuje kvalifikační předpoklady je její povinností si tuto kvalifikaci co nejrychleji doplnit. Všichni pedagogičtí pracovníci dodržují předem nastavený řád mateřské školy. Organizace třídy probíhá podle nastaveného denního režimu, který se po předchozí domluvě upravuje podle aktuální situace. Učitelky se sami zajímají o další možnosti vzdělávání ve svém okolí a aktivně je využívají dle svých možností. Ředitelka aktivně vyhledává a zajišťuje různé možnosti dalšího vzdělávání pro pedagogy prostřednictvím seminářů či přednášek nejčastěji prostřednictvím vzdělávacích institucí. V mateřské škole jsou učitelky přítomny vždy v předem stanoveném čase podle rozpisu služeb, který lze operativně upravovat na základě aktuálního počtu dětí, absence učitelky nebo jiné náhlé události. V dopolední době mezi svačinou a odpočinkem dětí dochází k překrývání pedagogické činnosti dvou učitelek na třídě. S rodiči i dětmi jednáme otevřeně a při řešení problémů hledáme kompromis. V dostatečném předstihu je s rodiči projednávána případná školní nezralost či jiné obtíže a je jim nabídnuta odborná pomoc a konzultace s odborníky.

K prohloubení odborných znalostí pedagogického personálu budou učitelky i nadále navštěvovat různé semináře, kurzy a workshopy zaměřené na předškolní vzdělávání na základě vypracovaného plánu DVPP.

Od školního roku 2021/2022 bude zvaženo zavedení kroužků pro starší děti dle zájmu a možností školy.

Pro budování harmonických vztahů mezi zaměstnanci bude možné od školního roku 2021/2022 po dohodě mezi zaměstnanci a vedením mateřské školy zorganizovat teambuilding.

3.7 Spoluúčast rodičů

Ve spolupráci učitelek a rodičů se snažíme vytvořit oboustrannou důvěru, otevřenost a vstřícnost. Učitelky sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí a rodin, snaží se porozumět a vyhovět jim. Rodiče mají možnost podílet se na dění v MŠ a účastnit se různých akcí, které škola pořádá. Po celý rok budou organizovány pro děti kulturní akce, které probíhají většinou odpoledne za účasti rodičů a na konci školního roku celodenní výlet společně s rodiči. Rodiče jsou pravidelně informováni o všem, co se v MŠ děje,

o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích. Učitelky chrání soukromí rodiny, jedná s rodiči taktně a diskrétně, zachovávají mlčenlivost a pomáhají rodičům v péči o děti. Domlouvají se s rodiči na společném postupu při výchově a vzdělávání jejich dětí a na tvorbě individuálního plánu rozvoje dítěte.

Rádi bychom do budoucna vytvářeli, společně s dětmi, vlastní portfolio každého dítěte, se kterým by seznamovaly své rodiče. Portfolio poslouží k prezentaci výsledků výchovně vzdělávací činnosti dítěte.

Ve školním roce 2021/ 2022 bychom rádi zavedli možnost individuální konzultace pouze pro rodiče s pedagogickým personálem, v termínu předem stanoveném podle aktuální situace, pro zkvalitnění spolupráce mezi rodinou a mateřskou školou.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje mateřská škola.

Vzdělávací program

Pro úspěšné vzdělávání těchto dětí škola umožní:

- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky
- stanovená podpůrná opatření při vzdělávání
- při vzdělávání dítěte, které nemůže vnímat řeč sluchem, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám a s jehož užíváním má zkušenosti
- při vzdělávání dítěte, které při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám
- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školským poradenským zařízením a odborníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství (zejména IVP);

Pokud zákonný zástupce dítěte přes opakovaná upozornění a vysvětlení důsledků nenavštívil školské poradenské zařízení (PPP, SPC, SVP) za účelem nastavení podpůrných opatření ve vzdělávání dítěte a způsobil tak dítěti obtíže při vzdělávání (protože škola sama dostatečná podpůrná opatření vytvořit nemůže), může se škola obrátit na zástupce orgánu veřejné moci (OSPOD) a v souladu se zákonem o sociálně právní ochraně dětí požádat o součinnost.

Pedagogický personál průběžně prohlubuje svoje odborné znalosti ve speciální pedagogice studiem odborné literatury a účastí na odborných seminářích, aby v případě přijetí dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami, byl schopen adekvátně přizpůsobit vzdělávací program individuálním potřebám tohoto dítěte dle jeho aktuálních možností.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Péče o nadané a mimořádně nadané

Mezi základní charakteristiky nadaných dětí patří větší aktivita, menší potřeba spánku, schopnost se dlouho soustředit i na několik věcí současně, výborná paměť, velká rychlost učení, rychlý rozvoj řeči, zájem o písmena a číslce, a všeobecná zvědavost.

Nadané děti mají často širokou slovní zásobu, obsáhlé znalosti o okolním světě, znají význam cizích slov, která dokážou použít ve správném kontextu. Před hračkami upřednostňují spíše knihy,

encyklopedie nebo počítač. Často vyhledávají kontakt s dospělými, obvykle se naučí samy číst a psát.

Materiální podmínky třídy

Nabídka pomůcek a her přesahuje svým obsahem i zaměřením věkový limit 6 let, děti mají k dispozici hry a pomůcky pro starší děti, např. na rozvoj logického myšlení, čtení, psaní, matematiky. V třídní knihovně jsou encyklopedie, naučné knihy. K dispozici jsou složitější tvořivé a konstruktivní stavebnice, dostatek výtvarného i pracovního materiálu.

Vzdělávací program

Vzdělávací nabídka je individualizovaná, nadanému dítěti je poskytnuta možnost uplatnit nadání v dané oblasti, naopak v oblastech, kde může být deficit (např. v sociální interakci) dítě přiměřeně vedeno a podporováno. Učitelka využívá empatický přístup, objektivní zpětnou vazbu (jasné hodnocení) a dává dítěti prostor pro sebeuplatnění v rámci třídních aktivit. Aktivně vyhledává příležitosti a možnosti pro podporu nadání a poskytuje mu dostatek přiměřeně náročných činností a podnětů pro další rozvoj.

Pedagogický personál průběžně prohlubuje svoje znalosti studiem odborné literatury a účastí na odborných seminářích, aby v případě zjištění přítomnosti dítěte vykazujícího znaky nadprůměrného nadání, byl schopen adekvátně přizpůsobit vzdělávací program individuálním potřebám tohoto dítěte.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Pro vzdělávání dětí ve věku od dvou do tří let jsou třídy vybaveny hračkami a didaktickými pomůckami, které jsou vhodné i pro děti do tří let. Tyto hračky jsou uloženy ve spodních policích tak, aby byly dětem co nejvíce přístupné. Nevhodné pomůcky pak mimo dosah dětí. Nábytek je ve třídě sestaven tak, aby byl zajištěn dostatečný přehled po celé třídě v průběhu celého dne. Třída je také vybavena relaxační matrací, kde si mohou děti průběžně odpočinout dle svých individuálních potřeb. K volnému pohybu je k dispozici celý prostor třídy, který lze upravovat s pomocí velkých molitanových kostek či různého náčiní. Třída má k dispozici umývárnu s dětskými umyvadly a WC. Prostorové podmínky však ale neumožňují umístění přebalovacích pultů a speciálních košů na pleny a z tohoto důvodu lze vzdělávat pouze děti bez plen. V šatně má každé dítě svoji skříňku se svojí značkou, kde má uloženo oblečení na pobyt venku a také náhradní oblečení pro případ "nehody". Při přijetí dítěte mladšího tří let je upraven režim dne, aby odpovídal aktuálním individuálním potřebám těchto dětí. Důležité je, aby denní režim byl vždy pravidelný a děti měly dostatek času i prostoru k odpočinku, stravování, převlékání. Při příchodu dítěte do mateřské školy je dítěti umožněn postupný přechod do prostředí třídy a dostatečný prostor pro loučení s rodičem. Dítě má možnost se nejprve rozhlédnout a pozorovat prostředí než se rozhodne do něj vstoupit. Pro lepší přechod mezi domovem a školním prostředím si mohou děti přinést do mateřské školy svoji oblíbenou hračku, se kterou mohou trávit celý den. Tato možnost se mění dle aktuálních vládních

opatření s ohledem na COVID-19. Sedací nábytek je přizpůsoben nižší výšce dětí, podporuje správné držení těla při sezení a je stabilní a bezpečný. Při vzdělávání dětí do dvou do tří let jsou využívány spíše individuální činnosti, případně aktivity v malých skupinách dětí. Tyto aktivity pak trvají kratší dobu a vždy vycházejí ze zájmů a potřeb dětí. Snahou je i zapojení těchto dětí mezi děti starší – využití skupinové kooperace. Každé dítě přijímáme ochotně a laskavě, dbáme na otevřený přístup ke všem dětem. Péči o děti i výchovně vzdělávací proces se snažíme vést ve spolupráci s rodinou a s ohledem na prostředí, ze kterého dítě pochází.

Cílem je postupně dotvářet personální, stavební, bezpečnostní a materiální podmínky pro přijímání dětí mladších tří let. Zajistit možnosti získání personální podpory.

Pedagogický personál průběžně prohlubuje svoje znalosti studiem odborné literatury a účastí na odborných seminářích, aby byl schopen adekvátně přizpůsobovat vzdělávací program individuálním potřebám těchto dětí.

4 Organizace vzdělávání

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Mateřská škola může svou kapacitou přijmout 24 dětí, s výjimkou zřizovatele až 28 dětí. Celková kapacita školy je stanovena na 30 dětí. Otevřená je jedna třída. Režim dne i vzdělávací obsah je přizpůsoben věku dětí.

Režim dne je volný, flexibilní a pružně se přizpůsobuje aktuálním potřebám probíhajících vzdělávacích aktivit. Výchovně vzdělávací činnost se střídavě prolíná volně v průběhu celého dne. Pevně je stanovena pouze doba podávání jídla a pobytu venku. Vytváření návyků společenského chování, kamarádských a kolektivních vztahů a upevňování základních hygienických návyků probíhá v průběhu celého dne při běžných každodenních činnostech. Všechny děti po obědě odpočívají při poslechu pohádky. Dále je pak délka odpočinku přizpůsobena individuálním potřebám dětí.

Organizace dne:

6: 30 – 9: 30 hodin:

- scházení dětí,
- hravé spontánní činnosti,
- hry se zaměřením – námětové hry,
- logopedická prevence,
- grafomotorická cvičení pohybové aktivity,
- řízené činnosti - didakticky cílené činnosti,
- hygiena,
- přesnídávka,
- příprava na pobyt venku- převlékání, možná vzdělávací činnost v přírodě

9:30 – 11:30 hodin:

- pobyt venku,

- vzdělávací činnost v přírodě
- hygiena, příprava na oběd

11:30 – 12:15 hodin:

- oběd,
- hygiena

12:15 – 14:15 hodin:

- individuální odpočinek dětí, dle jejich potřeby

14:15 – 16:00 hodin:

- hygiena,
- svačina,
- odpolední zájmové činnosti dle výběru a přání dětí (pobyt venku),
- postupné rozcházení dětí

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Vzhledem k tomu, že škola je jednotřídní, všechny děti jsou zařazeny do jedné třídy a vzniká tak heterogenní třída.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

V případě, že dojde k přítomnosti dvou učitelek ve třídě dochází k individualizaci vzdělávání, optimalizaci vzdělávacího programu a rozdělení aktivit do menších či větších skupin. Za přítomnosti dvou učitelek probíhá oběd, kde tak mají učitelky více prostoru pro podporu dětí v samostatnosti při stravování.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Děti jsou do mateřské školy přijímány na základě rozhodnutí ředitelky školy po splnění kritérií a zákonných podmínek přijetí dítěte do MŠ a určitých podmínek týkajících se připravenosti a zralosti dítěte pro vstup do mateřské školy. Dítě by mělo být bez plen, umět si říct, když potřebuje na toaletu. Dále by mělo zvládat základní sebeobsluhu (oblékání a svlékání základních částí oblečení, zouvání a nazouvání bot, pití z hrníčku, jíst lžící, smrkání). Požadavky na přijetí dítěte jsou stanoveny ve směrnici. Konkrétní kritéria jsou poté zpracována v

dokumentu *Kritéria pro přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání pro aktuální školní rok* , dostupného na webových stránkách mateřské školy.

Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:

V případě přijetí dítěte k individuálnímu vzdělávání podle § 34b školského zákona doporučí mateřská škola oblasti, ve kterých má dítě vzděláváno. Tyto oblasti přímo vycházejí z RVP PV a jsou v souladu se školním vzdělávacím programem mateřské školy. Dále mateřská škola stanoví harmonogram a termíny pro ověřování úrovně dosahování očekávaných výstupů z jednotlivých vzdělávacích oblastí. Povinností rodičů je dostavit se v těchto termínech s dítětem do mateřské školy, případně v termínu náhradním. Pokud se rodič s dítětem nedostaví ani v náhradním termínu, bude individuální vzdělávání ukončeno a mateřská škola bude dále postupovat v souladu s § 34b školského zákona.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Vzhledem k lokalitě v rámci obce a prostornému pozemku mateřské školy se zaměřujeme na sounáležitost s přírodou, využíváme přírodní materiály a dbáme na ekologii. Máme vizi a snahu, aby jsme si v budoucnu sami vypěstovali některé druhy ovoce, zeleniny a bylin, které budou využity v naší kuchyni v rámci některých chodů jídel.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Školní vzdělávací program vychází z rámcového programu pro předškolní vzdělávání. Naším hlavním záměrem je rozvíjet osobnost samostatného a sebevědomého dítěte, schopného spolupracovat a komunikovat.

V úzkém kontaktu s rodinou, plánovanými činnostmi a při běžných denních situacích chceme působit na dítě tak, aby se v rámci jeho možností, zvláštností a schopností naplňovaly rámcové cíle vycházející z RVP PV, a to jsou:

- rozvíjení dítěte a jeho schopností,
- osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost,
- získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

Chceme, aby naše škola byla příjemným prostředím, ve kterém budou děti rády trávit chvíle odloučení od rodičů a budou šťastné. Aby naše škola byla místem bezpečí pro každé dítě, aby se nebálo vyjádřit své pocity a přání. Aby byla školou, která příznivě působí na rozvoj dítěte ve všech oblastech, aby vztah mezi učitelkami a rodiči byl otevřený, upřímný, plný vzájemného naslouchání a povzbuzování. Jedině tak bude dítě spokojené a schopné se vzdělávat a přijímat nové informace .

5.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

V naší škole je využíváno různých forem vzdělávání, aby byla zajištěna optimální podpora v individuálním rozvoji dětí. V denním programu jsou v průběhu týdne využívány jak individuální práce, tak práce ve skupinách a také skupinová práce s kooperací dětí. Při povídání s dětmi se prolínají prvky komunitního, diskuzního i reflexního kruhu.

Budeme uplatňovat převážně tyto postupy a formy:

- komunitní, diskuzní a reflexní kruh,
- prožitkové učení a pozorování, využívání přirozených situací- situační učení,
- řízené i nepřímo řízené skupinové a individuální činnosti,
- kooperativní učení.

Metody vzdělávání:

V průběhu vzdělávání se snažíme o situační a prožitkové učení. Připravujeme dětem aktivity a činnosti tak, aby se dále sami zajímaly o danou problematiku a vyhledávaly možnosti jak se více rozvíjet.

Při výchově a vzdělávání dětí budeme preferovat tyto metody a činnosti:

- volná hra, experimentování, práce s knihou,
- psychomotorická cvičení, pohybové aktivity, zapojení celého těla,
- metody aktivního učení (situační hra, inscenační hra, řešení problému),
- tvořivá práce s přírodním, odpadovým i jiným materiálem, třídění odpadu.

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

Realizace a vyhodnocení PLPP a IVP pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami:

- konzultace s rodiči dítěte, případně vyšetření v PPP (na žádost rodičů),
- PLPP sestavuje učitel- úprava podmínek v rámci třídy, úprava vzdělávací nabídky,

- a stanovení vzdělávacích cílů a způsobu kontroly osvojení potřebných dovedností, návyků a postojů,
- PLPP má písemnou podobu,
- zodpovědnou osobou za systém péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami je ředitelka školy. Ředitelka školy pověřuje učitele stanovením PLPP, IVP a komunikaci se zákonnými zástupci.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

Práce s dítětem, které vykazuje známky nadaného chování či výrazného talentu:

- konzultace s rodiči dítěte, případné vyšetření PPP (na žádost rodičů), kde může být nadání dítěte prokázáno a může být vystaveno doporučení a podpůrná opatření pro další práci s dítětem,
- nastavení PLPP, případně IVP- definice silných a slabých stránek dítěte, úprava podmínek v rámci třídy, úprava vzdělávací nabídky a stanovení vzdělávacích cílů,
- poradenství ve vztahu k rodičům- mimoškolní nabídka pro podporu nadání dítěte,
- vzdělávání pedagogů v problematice péče o nadání.

Pravidla pro zapojení další subjektů:

Pravidla pro zapojení další subjektů:

V případě potřeby budou rodiče dětí odkázáni na Pedagogicko-psychologickou poradnu v Brně, popřípadě ve Znojmě. Při specifických potížích je možno využít také služeb Speciálně-pedagogického centra s příslušným zaměřením. Seznam spolupracujících organizací je dostupný na webových stránkách PPP Brno (odkaz: <https://www.pppbrno.cz/cs/spolupracujici-organizace/>).

Výjimečně nadané děti v oblasti hudební, taneční a dramatické jsou směřovány na ZUŠ Miroslav.

Výjimečně nadané děti v oblasti pohybové a sportovní jsou směřovány na sportovní kluby v okolí a další sportovní kluby v Brně.

Zodpovědné osoby:

Do vzdělávacího procesu dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných se zapojují všechny učitelky mateřské školy. Komunikaci s poradenskými zařízeními zajišťuje ředitelka

mateřské školy Barbora Moučková, DiS., s dětmi poté pracují učitelky, popřípadě asistent pedagoga.

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Adaptační program

Při vzdělávání dětí mladších tří let vycházíme především z poznatků vývojové psychologie, kdy musíme akceptovat specifika vývoje dětí mezi druhým a třetím rokem života. Primárně u těchto dětí řešíme období adaptace, jelikož takto malé děti ještě stále potřebují milující osoby v blízkosti. Fáze adaptace začíná anamnestickým pohovorem

s rodiči, kde zjišťujeme všechny zásadní oblasti vývoje, psycho-somatický a rozumový vývoj, návyky, schopnosti sebeobsluhy, fixaci na rodiče apod. Z tohoto zjištění, potom za přítomnosti vlastního pozorování, provádíme vstupní pedagogickou diagnostiku dítěte, která je zpočátku zaměřena zejména na výše uvedené oblasti. V této fázi soustavně spolupracujeme s rodiči a vedeme společně děti k postupnému zvykání na prostředí mateřské školy. V rozumné míře a s ohledem na ostatní děti umožňujeme návštěvy v herně i na školní zahradě za přítomnosti rodičů. Akceptujeme oblíbené hračky, které si děti mohou do školky přinést (v souladu s vládními opatřeními z hlediska onemocnění Covid-19) a zveme celé rodiny na akce školy. Po nástupu dítěte podáváme každý den zpětnou reflexi rodičům, zda je dítě plachivé, jestli konzumuje stravu, zapojuje se postupně do programu apod. V období adaptace konzultujeme s rodiči i délku pobytu ve školce a nabádáme je, aby pobyt zbytečně neprodlužovali a přecházeli postupně z polodenního na celodenní pobyt pro co nepřirozenější přechod dítěte z domácího do školního prostředí.

U dětí mladších tří let nastavují učitelky v úzké spolupráci a součinnosti s rodiči individuální adaptační plán.

Plán vychází ze zralosti a připravenosti dítěte na vstup do mateřské školy, ze znalostí a zkušeností rodičů dítěte a z úrovně adaptability dítěte. Při plánování je brán zřetel na potřeby a zájem dítěte.

U dětí od dvou do tří let dáváme přednost spontánní činnosti a volné hře před řízenými činnostmi. Volíme individuální i skupinové aktivity s ohledem na vývojová specifika dětí. Zaměřujeme se spíše na zvládání hygienických zásad, samostatnost a fungování dítěte v rámci skupiny dětí. Při vzdělávání dvou až tříletých dětí využíváme zejména tyto metody práce:

- situační učení,
- nápodoba,
- prožitkové učení,

- učení činností a hrou.

Při plánování činností vycházíme zejména:

- z jednoduchosti,
- z časové nenáročnosti,
- z dostatku času a prostoru pro hru a pohyb dítěte,
- ze známého prostředí,
- z podnětnosti a smysluplnosti.

5.6 Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Cílem poskytované jazykové přípravy dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je, aby při přechodu na základní školu měly takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky v základní škole a dosáhnout školního úspěchu.

Pedagogové mateřské školy poskytují dětem-cizincům a dětem, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí potřebnou podporu při osvojování českého jazyka již od jejich nástupu do mateřské školy.

Při práci s celou třídou, ve které se vzdělávají i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, pedagogové uzpůsobují didaktické postupy a děti cíleně podporují v osvojování českého jazyka u těchto dětí.

V souladu s platnou právní úpravou v situaci, kdy v mateřské škole, budou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání, bude zřízena skupina nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu bude rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Na základě posouzení potřeby jazykové podpory mohou být zařazeny do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky

6.1.1 Rostu s úsměvem, rostu s radostí

Název integrovaného bloku	Rostu s úsměvem, rostu s radostí
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Blok se zaměřením na sebepoznání dítěte, rozpoznávání svých slabých a silných stránek, rozvoj sebe sama a podněcování k aktivnímu přístupu k učení a řešení problémů. Hlavním smyslem celého bloku je zájem dítěte o svoji osobu a to jak fyzicky, tak psychicky.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	"Aby bříško nebolelo", "Košík plný vitamínů", "Když jsem nemocný", "Jak to vlastně vypadáme, kdepak nohy, ruce máme?", "Emoce", aj.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	prožívat radost ze zvládnutého a poznaného vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání,	nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
	získání relativní citové samostatnosti	odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí	postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
	uvědomění si vlastního těla	zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) zachovávat správné držení těla
	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a	nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
	rozvoj schopnosti sebeovládání	prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí	postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
		vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair zorganizovat hru
	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy pojmenovat části těla, některé orgány (včetně

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
	rozvoj schopnosti sebeovládání	prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
	vytváření základů pro práci s informacemi	projevovat zájem o knihy, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		spojení se zdravím, s pohybem a sportem
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
	získání relativní citové samostatnosti	odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí

6.1.2 Pomůžu ti, proč by ne, radujme se společně!

Název integrovaného bloku	Pomůžu ti, proč by ne, radujme se společně!
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Integrovaný blok je vytvořen na "Dítě a ten druhý" a konkrétně se zaměřuje na soužití dítěte s vrstevníky a dospělými, uvědomění si svého postavení ve skupině a její ovlivňování.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
		bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
		odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
	osvojení si elementárních poznatků, schopností a	vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
		utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
		adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
		začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
		uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
		vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	rozvoj kooperativních dovedností	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
		respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
		spolupracovat s ostatními
	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	herní skupině apod.)	soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinností přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	rozvoj kooperativních dovedností	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. spolupracovat s ostatními
	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	chápat, že všichni lidé (dětí) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	rozvoj kooperativních dovedností	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. spolupracovat s ostatními
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	škole i na veřejnosti)
		adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
		začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
		bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
		odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
		vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
		uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
		bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
		odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
		respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti

6.1.3 Společnost je velká, počítá se každý kluk i holka!

Název integrovaného bloku	Společnost je velká, počítá se každý kluk i holka!
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Integrovaný blok zaměřující se na život dítěte ve společnosti. Osvojení si společenských norem, morálních hodnot společnosti, ve které žije.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	
	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
		utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		rozhodovat o svých činnostech
		uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
		chápat slovní vtip a humor
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
		těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
		utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
		rozhodovat o svých činnostech
		uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	chápat slovní vtip a humor
		respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
		přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se	porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
		zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) rozhodovat o svých činnostech uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je chápat slovní vtip a humor
	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.) rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodit, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod. chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
		vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
		chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	poznávání jiných kultur	či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
		vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
		uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
		mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
		uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)
		rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodit, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
		osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
		zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
		respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
		přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
		porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)
		rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodit, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
		osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
		zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
		chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
		uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přinášet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
		řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		„nápady“ vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
		těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
		porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
		mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je

6.1.4 Každá činnost v přírodě, odráží se v úrodě!

Název integrovaného bloku	Každá činnost v přírodě, odráží se v úrodě!
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Integrovaný blok je specifickým pojetím zaměřující se na soužití dítěte s přírodou a prostředím, ve kterém se rozvíjí a svým chováním jej ovlivňuje.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat,	rozvoj kooperativních dovedností	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
řídít a vyhodnocovat		spravedlivě, hrát fair
		vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
		zorganizovat hru
	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
		uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
		záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
		zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat),

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
		všímat si změn a dění v nejbližším okolí
	rozvoj a užívání všech smyslů	zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
		ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
		vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí	zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
		ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
		ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného	vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
		vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všít si (nového, změněného, chybějícího)
		vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
		mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
		poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
		pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
	rozvoj společenského i estetického vkusu	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
		vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
		naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat),

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	proměnách	přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
		mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
		poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
		pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
		uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
		záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
		zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
	posilování přirozených poznávacích citů	prožívat radost ze zvládnutého a poznatého

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	(zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
		vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího)
		formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
		všímat si změn a dění v nejbližším okolí
	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	poznat napsané své jméno
		poznat některá písmena a číslice, popř. slova
		rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	naucit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
		chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
		chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	poznat napsané své jméno poznat některá písmena a číslice, popř. slova rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole všímat si změn a dění v nejbližším okolí
	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		rovině, částečně se orientovat v čase
		chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
		zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
		ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí	ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
		být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
		ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
		rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v
		rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		případě potřeby obrátit o pomoc)
		být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
		navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
		mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
		zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)
		rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohoupoškozovat, všímat si nepořádků a škod, upozornit na ně
		mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
	ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
		mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
		zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.) rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
		zvládnout sebeobsahu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
		být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
		orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
		navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
		mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
		vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
		uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
		záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
		zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)

6.1.5 Louka bzučí, lesy šumí, příroda nás mluvit učí

Název integrovaného bloku	Louka bzučí, lesy šumí, příroda nás mluvit učí
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Integrovaný blok rozvíjí zejména oblast "jazyk a řeč", zaměřuje se na vyjadřovací schopnosti a estetické vnímání.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
		formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
		domluvit se slovy i gesty, improvizovat
	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
		popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
		formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
		vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
		vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
		správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	rozvoj společenského i estetického vkusu	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		bylo zajímavé, co je zaujalo)
		naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
		ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
		koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
		vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
		projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
		zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
		vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky,	rozvoj společenského i estetického vkusu	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)		poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
		naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
		ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
		koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
		vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
		projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
		porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
		zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o	sledovat očima zleva doprava
		poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	antonyma
		utvořit jednoduchý rým
	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
		zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
		zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
		porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
		formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	domluvit se slovy i gesty, improvizovat
		poznat některá písmena a číslice, popř. slova
		rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	domluvit se slovy i gesty, improvizovat
		navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
		formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
		vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
		porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
		zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
		popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
		formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
		sledovat očima zleva doprava
		poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
		utvořit jednoduchý rým
	rozvoj a užívání všech smyslů	učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
		sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		sledovat a vyprávět příběh, pohádku
		porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
		vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
		formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
		domluvit se slovy i gesty, improvizovat
	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	sledovat očima zleva doprava
		poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
		utvořit jednoduchý rým
	rozvoj řečových schopností a jazykových	učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
		vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
		správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	poznat některá písmena a číslice, popř. slova
		rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
	rozvoj a užívání všech smyslů	domluvit se slovy i gesty, improvizovat
		sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
		sledovat a vyprávět příběh, pohádku
		porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
		vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Témata integrovaných bloků budou v třídním vzdělávacím programu zpracovávána průběžně na základě věkového složení dětí ve třídě, aktuální situace a možností dětí a jejich vzdělávacích potřeb.

6.3 Dílčí projekty a programy

Události z průběhu školního roku jsou postupně zaznamenávány do školní kroniky ve spolupráci s dětmi a jejich výtvary.

V rámci přípravy předškolních dětí na zahájení povinné školní docházky jsou jednou za 14 dní realizovány Edukativně stimulační skupinky v rozsahu 10 lekcí dle aktuálních počtů dětí.

7 Systém evaluace

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
1 Dokumenty školy - ŠVP, TVP a jejich soulad s RVP PV, evaluace integrovaných bloků a evaluace záznamů o dítěti	1.1 Dokumenty třídy - Třídní kniha, TVP (soulad s ŠVP, hodnocení naplňovaných záměrů) 1.2 Integrované bloky - zhodnocení naplnění stanovených záměrů zrealizované vzdělávací nabídky, zhodnocení témat dle zajímavosti vzdělávací nabídky, dle návaznosti a dle časového rozvržení, zhodnocení naplnění cílů jednotlivých oblastí RVP PV, zhodnocení plnění záměrů dílčích projektů a začlenění do jednotlivých integrovaných bloků, stanovení případných opatření 1.3 Diagnostika - zhodnocení vývojových pokroků dítěte 1.4 PLPP a IVP - zhodnocení nastavených podpůrných opatření 1.5 ŠVP - soulad s RVP PV, hodnocení naplňovaných záměrů	1.1 Pedagogická porada, konzultace, analýza třídních dokumentů (TVP, Třídní kniha, hodnocení školního roku, hospitace) 1.2 Pedagogická porada, konzultace, analýza dílčích dokumentů TVP (Příprava tematického bloku, Evaluace tematického bloku) 1.3 Aktualizace diagnostických záznamů, analýza portfolia a výsledků činnosti dětí, pedagogická porada, konzultace s rodiči 1.4 Aktualizace diagnostických záznamů, analýza portfolia a výsledků činnosti dětí, pedagogická porada, konzultace s rodiči, konzultace s PPP, SPC 1.5 Pedagogická porada, konzultace, analýza školních dokumentů (TVP, Třídní kniha, hodnocení školního roku, hospitace)	1.1 Průběžně dle potřeby, nejméně 1x ročně 1.2 Průběžně po ukončení tematického bloku, hodnocení souladu s ŠVP 1x ročně 1.3 Průběžně dle potřeby, nejméně 2x ročně 1.4 Průběžně dle potřeby 1.5 Jednou za 3 roky, v případě aktualizace RVP PV v	Ředitelka mateřské školy, učitelky

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
			co nejkratším časovém horizontu.	
2 Podmínky vzdělávání - evaluace zajištěných podmínek pro vzdělávání dětí	2.1 Věcné podmínky - kvalita zařízení a vybavení mateřské školy, kvantita a využitelnost vybavení a spotřebního materiálu 2.2 Životospráva - kvalita stravy, denní režim, podpora zdravého životního stylu 2.3 Psychosociální podmínky - klima třídy a celého kolektivu, komunikace, pocit bezpečí a spokojenost dětí 2.4 Organizace chodu - denní řád, organizace třídy a vzdělávacího procesu 2.5 Řízení mateřské školy - způsob vedení MŠ, vymezení práv a povinností zaměstnanců, motivace a podpora zaměstnanců, podpora týmové spolupráce 2.6 Personální a pedagogické zajištění - aktualizace kvalifikace pedagogů a provozního zabezpečení (počet zaměstnanců, úvazky, povinná provozní školení), hodnocení pedagogů a sebehodnocení 2.7 Spoluúčast rodičů - aktualizace osobních údajů, zajištění informovanosti rodičů	2.1 Inventarizace, pedagogické porady, hodnocení školního roku 2.2 Pozorování, provozní a pedagogické porady 2.3 Pozorování, hospitace, sebehodnocení 2.4 Pedagogické porady, hospitace, sebehodnocení 2.5 Provozní a pedagogické porady, skupinová diskuze, individuální rozhovory 2.6 Individuální rozhovory, hospitace, hodnotící dotazník 2.7 Individuální konzultace s rodiči, zhodnocení funkčnosti a aktualizace webových stránek 2.8 Inventarizace, pozorování, hospitace	Průběžně dle plánu a potřeby, nejméně 1x ročně	Ředitelka mateřské školy, učitelky, provozní pracovníce

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
	2.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí nadaných a dětí od dvou do tří let - zhodnocení nastavených podpůrných opatření			
3 Průběh vzdělávání a hodnocení výsledků činnosti - evaluace vzdělávacího procesu, zhodnocení souladu využívaných metod a forem práce s cíli a záměry v ŠVP, zhodnocení individuálních pokroků a výsledků činnosti	3.1 zhodnocení používaných metod a forem práce, zhodnocení naplnění cílů a záměrů stanovených v ŠVP 3.2 zhodnocení individuálních vzdělávacích pokroků dětí a výsledků jejich činnosti	3.1 pozorování, analýza TVP, hospitace, sebehodnocení, hodnocení školního roku 3.2 pozorování, rozhovor, analýza portfolia dítěte, diagnostický záznam	Průběžně dle plánu a potřeby, nejméně 1x ročně.	Ředitelka mateřské školy, učitelky
4 Spolupráce - evaluace spolupráce MŠ s rodiči, zřizovatelem, základní školou a dalšími institucemi	4.1 evaluace spolupráce s rodiči - zhodnocení informovanosti rodičů, zhodnocení funkčnosti zvolených metod a forem spolupráce 4.2 evaluace spolupráce se zřizovatelem - zhodnocení vzájemné komunikace a spolupráce 4.3 evaluace spolupráce se základní školou - zhodnocení vzájemné komunikace a podpory při dalším vzdělávání dětí, předávání informací 4.4 evaluace spolupráce s dalšími institucemi - zhodnocení komunikace a spolupráce při poradenské činnosti a volnočasových aktivitách	4.1 pedagogické porady, rodičovské schůzky, individuální konzultace, anketa, analýza záznamů kroniky mateřské školy 4.2 pedagogické porady, jednání se zřizovatelem, analýza záznamů kroniky mateřské školy 4.3 pozorování, analýza výsledků činnosti, konzultace s učiteli základní školy 4.4 pozorování, konzultace a diskuze, analýza dokumentů poradenských pracovišť	Průběžně dle potřeby, nejméně 1x ročně	Ředitelka mateřské školy, učitelky